

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, November' 2-dikán 1821.

Spanyol Ország.

Azon Beszédről, mellyel a' Király a' rendkívülvaló Cortesek' gyűlésének üléseit kinyitotta, így eszmélődik a' Londoni Kurir: — “

„A' Madridi Ujságok meghozák nekünk azon Beszédet, mellyel Király ö Felsége a' rendkívülvaló Cortesek' gyűlésének üléseit kinyitotta. Legmegjegyzésre méltóbb nevezetessége ezen Beszédnek, 's a' melly nekünk leginkább szemünkbe tűnik, az, hogy Király ö Felsége ebben, azon tulajdonképpenvaló indító okról, melly által a' Cortesek' gyűlésének rendkívülvaló összehivattatását szükségesnek lenni megmutathatta volna, legkisebb emlékezetet nem tett. Csakugyan valóban úgy lehetett volna gondolkodni, hogy a' Spanyol Törvényhozók' illy rendkívülvaló módon lett összehivattatásának a' közönség' kritik' állapotjához valamely befolyással kellett lenni, 's arra kellett czélni, hogy ezen kritik' állapoton segíteni lehessen; 's meg is kell azt vallanunk, hogy ha a' Ferdinandus' Ministereinek kedvek lett volna az efféle kedvetlen tárgyaknak megemlítésére, illy tárgyaknak dolgában nem lett volna fogyatkozások. Beszéltethették volna a' magok Királyi Urokat a' Monarkhiának felfordittatására 's a' Respublikának behozattatására czélzó Saragossai - Özszeesküvésről — azon lázasztó bűnhődésekről, mellyek a' fő várost Augustus' 20-dik napjától fogva 27-dik napjáig nyughatatlankodtatták, 's a'

mellyeknek alkalmatosságával a' vitéz és derék Morilló csaknem életét feláldozta — a' Riegó' mesterkedéseiről — sőt beszéltethették volna ö Felségét azon pusztító ragadó-nyavalyáról is, melly az Ország' északi partjait már csak nem egészen elpusztította, elnépetlenítette. De még csak meg se' említettett a' Király' Beszédében egygyik is azon tárgyak között, mellyek az Orzágnak állapotja eránt legkisebb világosságot nyujthattak volna, 's a' mellyekből kitettzhetett volna az, hogy szükséges volt ezen rendkívülvaló Cortesek' gyűlésének összehivattatása. Ezen halgatás legalább különösnek tartathatik, 's valóban nem könnyű dolog lenne valami helyes okát gondolni annak, hogy a' Király azon dolgokat, mellyek tulajdon személljét 's népének javát illy közéről érdeklik, így elhalgatta. Azért történt-e ez, hogy a' Cortesek' hajlandósága jobban esmertetett, mint sem hogy tanácsosnak tartották volna azt, hogy a' Királyt a' fennemlített történetekről éppen úgy beszéltessek, mint azokról valóban beszélteni szükséges lett volna, mihellyest azokról emlékezet tétetődött volna? Vagy talán igen is világosan által-látódott az, hogy ha a' Király ezen tárgyak eránt valamely panaszra találna fokadni, a' Beszéde adattatandó Váloszban szemrehányást fogna kapni — és hogy, ha a' Corteseket meghívna, hogy véle egygyütt hathatós orvosló eszközökhöz nyuljanak, a' végre, hogy a' támodások és fejtelenségnek lelét, a' melly naponként továbbtovább ter-

jed, elnyomhassák, ö Felsége magát ez által csak újabb gyalázatnak 's megbántásoknak tenné-ki, a' mellyeket a' Constitúziós szabadság' árulásra czélzó új módi tudománya által akarnak megerössíteni."

Kadiksból egy kérelem érkezett a' Cortesek' gyűlése' elejébe, a' mellyet sok odavaló polgárok irtak alól, 's a' melyben a' kérettetik, hogy az olly embereknek, mint a' (Sept. 13-dikán) meghalálózott Arco - Arguero' holt tetemeik, tétetessenek a' Királyi temetőhelybe. Egyszermind azért panasztak ugyan ezen polgárok, hogy a' Királynak Haza'-szabadítója nevezet adattatik, holott ezt még meg nem érdemlette; és a' Spanyol nagy emberek' kerületébe (Sphaerájába) még bé nem lépett.

Meglévén Franczia Országban a' mostani ragadó nyavallyára nézve keményen tiltattatva a' Spanyol portékáknak Franczia Országba való bevitettetése, tehát valami gonoszok megfordították a' dolgot, 's a' Franczia portékákat Spanyolországba akarták belopni, hanem rajta érettetvén Pamploa' környékén a' Spanyol katonákkal megverekedtek, és mind két részről több emberek megölettettek. A' Francziák azután azon iparkodtak, hogy portékájikat Franczia Országba vissza vihessék: de már most a' magok kordonnyokon strázsáló katonák tartóztatták-le portékájikat. Mileszsz a' perlekedés' kimenetele, még nem tudhatni.

A' Perpignanból Oktober' 8-dikán indúlt tudósítások szerént a' Barcello-nában kiadatott legújabb halotti czédulaszerént September' 29-dikétől fogva Oktober' 5-dikéig ennyiben állott a' ragadó nyavalya' pusztításának resultatuma.

Barcellonéttében meghaltak 247 — meggyogyultak 27 — megbetegedtek 254

— mind együtt feküdtek az ispotálllyokban 426 emberek.

A' Seminar - ispotályban meghaltak 166 — meggyogyultak 23 — megbetegedtek 248 — mind együtt feküdtek 291 emberek.

Magában Barcellona városában: meghaltak 154 — meggyogyultak 33 — megbetegedtek 295 — betegen feküdtek mind egygyütt 496 emberek. — Ezen felszámolás azonban csak a' közönséges ispotálllyok' intézeteit illeti. Ha azok is ide számláltatnak, a' kik Oktober' 3-dik 4-dik és 5-dik napjain meghaltak, általjában többre lehet 1000-nél a' számjokat teenni. A' nyavaja pedig még ekkor is terjedett. Azt tartották, hogy sok embereknek özsze-gyülekedése által is segítettne gyarapodása, melyre nézve úgy hallatott, hogy a' templomokat is be fognák zárni. A' nyavaja azonközben még eddig Barcellonán és Barcellonettén kívül csak Tortosára és Mequinenczára terjedett-ki. Tortosában a' Püspök is feláldozta életét lelki pásztori buzgósága által. Mequinenczában Sept. 21-dikén 30 betegek találtattak; 29-dikig 13-mal nevedett a' betegek' száma, 's csak 6-tan haltak-meg; 16-an meggyogyultak; a' többek még feküsznek. — Egyéb eránt az is reménséget kezdett ezen ostromnak megszünéséhez nyujtani, hogy a' nagy hévség hidegebb időre kezdett által lépni.

A' Hadi Minister azt kívánván a' Cortesektől, hogy mivel az egészségi kordonoknak 's némelly tengeri tartományok' bátorságának fenntartatására, 's még azért is, hogy az esztendőnként kilépő reguláris katonaság, a' melly 16,000 emberekből áll a' meghatározott nemzeti sergek között hamarjában ki nem pótolthatik, tehát adjanak szabadságot néki arra, hogy a' kilépendő reguláris katonák között 8 — 10

ezer embereket, bizontalan időig 's további rendelkezésig tartasson - meg fegyver alatt. A' Cortesek Biztosság' előjébe adták a' dolgot megvizsgálhatóság végett.

Madridban már elkezdetták választani azon képviselőket, a' kik ezen fő város' részéről a' jövő Mártzius' 1 - so napjára öszszegyülendő, rendszeréntvaló Cortesek' gyűlésében ülni és tanácskozni fognak. A' választási munka a' templomokban folytatattatik. Azok, kikre a' vétumok' többsége eddig esett nagyobbára mind a' Constitúziós Systema' fennhíjjazó barátjai. —

Saragossában hosszú mentő irást adott - ki nyomtatásban az Arragoniai Polgári Kormányozó a' maga Riegóval elkövetett cselekedetére nézve. Azt erősíti, hogy ő ezen Generálisnak örökké jó barátja volt. Az ő mentő írása mindazonáltal nem terjed - ki azon öszszeesküvésre, a' mellyért Riegó, mint ennek részese, hivatalából rendkívülvaló módon letétetett. Csak holmi mellelegi környülállásokat illetnek a' mentségek. Hanem olly hír terjedett - el újabban, hogy a' Státustanács megparancsolta volna, hogy tisztiképpen nyilatkoztassa - ki a' nevezett Kormányozó a' Riegó' letétetetésének okait. — A' Riegónak pártját fogó tudósítások azonközben még most is folyvást érkeznek az Országlószékhez — és minthogy a' fegyveres sergeknek megtiltatott egy ezen esztendőben Aug. 3 - dikán kijött rendelés által, az, hogy sergenként készithessenek 's küldhessenek kérelmeket az Országlószékhez vagy a' Cortesekhez, erre nézve, a' Jáeni Regementnek tisztjei csak magok, azzal a' kérelemmel folyamodtak a' Cortesekhez, hogy töröljék - el ezen tilalmazó Dekretumot.

A' Kadixi Municipalitás az eránt is kérelmet küldött a' Királyhoz, hogy a'

Mártzius' 10 - dikei vérferdő' Okozójinak megítéltetéssekre nevezzen és küldjön olly Generálisokat, kik a' magok megvesztegettetetlenségének 's a' Constitúzió eránt viseltető hajlandóságoknak már bizonyosságait mutatták.

Spanyol Amerika.

Az Uj Spanyol Országban az anya Spanyol Országra nézve nem kedvezőleg folynak a' dolgok. Az Északi Amerikai Szabad Státusokból érkezett Ujságlevelekben meghatározott módon erősítették, hogy Iturbide, kiről azt irták volt, hogy Császári birodalommal akarja Uj Spanyol Országot tenni, nagy lépéseket teszen előre. Minekutánna Puebla - de - los - Angeles elfoglalta, már most magát Meksikót, a' fő várost, ostromolja. Ezen városnak lakosai között három részre hajlások találhatnának; egygyik az, a' melly Iturbidével tart; másik a' volt Vice - Királynak Apodacanak fogja pártját, kit a' Spanyol Országi Cortesek, azt mondván, hogy az anya Ország' Constitúziójának nem barátja, letévén, valami Novella nevű Generálist küldötték volt helyébe. A' harmadik részre hajlás az, melly az anya Ország' Corteseivel akar tartani. A' mi egyéb - eránt az Iturbide' plánumát illeti, eről még most meghatározva semmi bizonyost nem irnak. Ugy látszik, hogy függetlenné akarja tenni Uj Spanyol Országot az anya Spanyol Országtól; ennek Constitúziójáról nem akar semmit tudni, de egyéberánt a' Monarkhiai principiumokat látszik kedvellni. Mások azt hiszik felölle meghatározott módon, hogy minden lépéseit személyes nagyra vágás kormányozza. — A' Spanyol Cortesek már az új Vice - Király' Generális Novella' helyébe is mást rendeltek oda — Ó . d o .

n o j u nevű Generálist; a' ki ugyan már meg is érkezett Vera - Cruzba, hanem ott az Insurgensek által körül vétettetett 's kevés reménsége van, hogy Meksikóba eljuthasson.

Déli Spanyol Amerika.

V e n e c z u e l á b ó l ezeket írják az Északi Amerikai Ujságlevelek: — „Az Insurgeasek Carthagénát tengeren szárazon legszorosabban körül vették és ostromolják. Gondolják, hogy az eleségnek elfogyása miatt nem soká fel fogja adni magát. Puerto - Cabellóról is így gondolkodnak. Itt valami ragadó nyavalya nagyon öli az embereket. Megölte már Generális Pereirot. Morales is keteg.“

B r a s i l i á b ó l: — „A' Portugallusok elfoglalták Banda - Orientálist (a' Plátavize' napkeleti partjait). Gen. L e c o r, a' Portugallus fő vezér egészen megnyerte a' nép' bizodalját. Valóság az, hogy Montevideo magát Brasiliával, bizonyos, de még nem tudják mi, feltételek alatt összecsatolta, a' melly Akta Julius' 15 - dikén készült - meg.“

P e r ú. — Generális St. Martin 10,000 emberekből álló armádával Limától 13 órányira állván, az essős időnek végződését várja, a' melynek elkövetkezésével azonnal meg fogja támodni ezen fő várost. P i s c ó t elfoglalván, ott nagy summa pénzre talált. Lord C o c h r a n e már 13 Ánglus kereskedő hajókat vett - el, azért, hogy megsértették azon rendelést, a' melly által ő a' Perui partokat mind megszállott állapotban lenni kihirdette volt, 's a' melly szerént ezen hajóknak, ha tudniillik a' Lord Cochrane' hirdetéséhez akarták volna szabni magokat, nem lehetett volna ezen partokhoz közeliteniek. Ánglus Admirális Hardy Tamás még folytatja véle (Coch-

ranéval) 's általjában Chilinek Országlószékével, a' hol Ó - Higgins a' Direktor, a' perlekedést, azért, hogy ezek azt kívánnyák, hogy az Ánglus hajók esmerjék - meg ezen megszállási állapotot illető Hirdetésnek erejét; 's azért is, hogy Chili' Országlószéke nem akarja kiadni azon Ánglus hajós legényeket, a' kik annak hajójin szolgálatot válloltak.

P o r t u g a l l i a.

A' Cortesek meghatalmazták az Országlószéket, hogy négy, Piemontból elszökött tiszteknek adhasson úti költséget az Ángliábaútozásra. — Okt. 1 - ső napján a' felett folytak heves vetekedések a' Cortesek' gyűlésében, hogy szabad legyen - é vagy megtiltattassék, az égett - víznek (pálinkának) Madeirára való bevitettetése. Némeltyek azt hozták - fel, hogy ezen égett - víz elmúlhatatlanul szükséges azon Madeirai borokban, a' mellyek Nagy Britanniába és Északi Amerikába vitettetnek. Mások azt erőssítették, hogy ezen elegyítés miatt a' Madeirai boroknak régi híre neve nagyon csökken. Végezetre olly közép út találtatott az égett - víznek Madeiráról való kiszorittatására, hogy felettebb nagy vámok, az az, minden átalogtól, a' melly idegen Országról vitettetne - bé, 80,000 — attól pedig, a' melly Portugalliából szállitna oda, 40,000 Reálok vettettek reá.

Don Fernando Thomas két jóvallást tett — egygyet azt, hogy minden Consulok' helyébe, a' kik nem Portugalliai hazafiak, neveztesse nek hazafiak — mászt azt, hogy azok, kik beszédjek által a' Constitútzio eránt hajlandósággal viseltető nép' bizodaljának gyengítettetésére czéloznak, büntetessenek - meg.

H a y t i.

Az ólta, hogy Boyer, Hayti' Elöl-

ülője a' Kristof volt Királyi tartományait a' Respublikával öszzezsátolta, ezen Szabad Státus Alsó Házának ötödik rendbéli üléseit tartják a' Törvényhozók. Az ennek kezdetéről szolló Bülletin kezdő szavai ezek: „Szabadság, Egyenlőség! A' nép' boldogsága leg első törvény.“ — Ezen ülések közzül az első a' Függetlenség' 18-dik esztendeje' Augustusának 1-ső napjáról van dátáltatva. Lafargue nevű polgár a' gyűlés' Elölülőjévé, Verdier és Gara nevűek pedig annak Titoknokjává választottak. Az előkészületek Aug. 9-dikéig folytak. Ezen napon tartatott az első valóságos ülés. Be ülven helyeikre a' Képviselek, két Deputátust választottak magok közzül, hogy a' Respublika' Elölülőjét a' gyűlésben lejendő megjelenéskor fogadják, ki is a' Nagybiróval, a' Fő Titoknokkal, 's Bazelais, Bonnet, Thomas, Noel Benjamin, 's St. Fleur nevű Generálisokkal és sok Stabális tisztekkel a' szála' ajtajánál megjelenven, ott ötöt a' gyűlés' követei fogadták, 's onnét az Oltár' első grádicsára vezették, a' hova egy karos szék volt számára helyheztetve, melyre ő leülven beszédet intézett a' gyűléshez, melyben egyebek közt így szollott hozzájuk: —“

„Hála légyen érte a' nemzet' eltökéllettségének, annak szabadsága és függetlensége, az ő ellenségeinek minden mesterkedéseik mellett is megszerezettek; ezek mindenek felett a' Respublika' belső egyenetlenkedésein fundáltak reménségeiket: melyre nézve semmit se' lehet a' jó polgároknak olly nagyon jovallani, mint az egygyességnek fenntartatását, 's t.“ Nagy örömmel jelentette az Elölülő Ur, hogy a' Státus' finantziája szépen virágzik, a' szántás vetés naponként gyarapodik, 's a' boldogság a' tulajdonosok között mind jobbanjobban sikeresedik. Hogy a' kül-

ső Státusokkal legjobbak a' körülállások; a' Státus' tisztviselői szorgalmatosok; különös dícséretet érdemelnek pedig mind ezek között a' fegyveres sergek. Hanem hátra van még egy nagyon fontos munka, mellyet a' Respublika a' maga Törvényhozójától vár; ez egy közönséges Törvényes-könyv.“ — Elvégezvén a' beszédet a' Respublika' Elölülője, azt, az éljen a' Respublika! éljen a' Constitútzió! éljen az Elölülő! kiáltozás követte. — Azután a' gyűlés' Elölülője beszélt, a' többek közt ezeket mondván: — „Gyönyörködve és bámulással halgatá ezen ház a' Respublika' szerencsés állapotjának rajzolatját. Sokáig kellett Hayti' népének csatázni azért, hogy egy néki alkalmas Országási módot és egy olly Constitútziót szerezhessen, melly a' nemzetet a' szabadságnak és függetlenségnek arra a' grádicsára felemelje, hogy a' maga' tekintete és tökéletesülése által a' világot bámulásra indítsa. A' Respublika Elölülője mindenkor készeknek fogja találni a' képviselők' gyűlését ezen szerencsés állapotnak fenntartására és megerősítésére. Ezen ötödik rendbéli ülések legnevezetesebbek fognak lenni Hayti' Annálsaiban, azért, hogy ezen ülések alatt egygyesítették minden Haytiak egy nagy familiává. Ide gyűlnek már most északról délről, és napkeletről napnyugotról, öszsze a' nép' képviselői, hogy a' Hayti' szigetén lakó minden nemzeteknek újászülettetéseken dolgozzanak. Nagy szolgálatakat tett a' Respublika' Elölülője a' hazának! Ohajtjuk, hogy ezen nap légyen az, mellyen az a' kötél még szorosabban öszzezsátoltathassék, a' melly által a' háladatos nép a' mi első tisztviselőnkkel, a' mi Elölülőnkkel, a' nagy Pethion virtusainak örökösével, egygyesítettessék. Tarttsa-meg a' Gondviselés hosszú időkig a' mi nemzetünk' függetlenségének Oltalmazóját. Az

Elölülő Ur a' mi nemes népeink' kívánságának előmozdítása, az egygyességnek és rendnek fenntartatása, 's a' politikai változásokkal elválhatatlanul összecsatoltatva lenni szokott viszontagságoknak elhárítása által, magát legnagyobb dicséretre érdemesekké tette. Néki polgári koronát nyújthatna, háládatos köszönetül, a' nemzet: hanem ez a' gyenge hódulás soha nem fogná azon szeretetet felérni, melyre ő, a' maga képviselőji által megesküszik, 's a' melynek zálogául néki azt, nemzeti megőlelés által megpecsételteti! Ohajtjuk, hogy ezen örömünk, 's hogy a' minden Haytiak' Respublikája' Constitúziós gyülekezeteinek szíves egygyessége, mindeneket ennek követésére felbuzdítson, 's mindeneknek emlékezetébe nyomja azt, hogy a' nemzeteknek erejét a' polgárok egygyessége teszi." — Ezen beszédek alatt több versben harsogtatták a' levegőt az örvendező kiáltozások. A' Respublika' Elölülője nemzeti muzsika - szó mellett jött-be a' szalába 's a' kinyitási ceremóniáknak végződéssek után hasonló muzsika-szó mellett kísértetett-ki onnét.

Orosz Birodalom.

Az Orosz Birodalom napkeleti 's az Északi Amerikai napnyugoti partjaikon 's az ezek között levő tengereken találtató Orosz birtokokkal való kereskedésre nézve, illy tilalmazó Ucas jött-ki Október' 4-dik napján: — „1)-ső Czik. Mindenféle kereskedés, czethalfogás 's egyéb halászat, és minden egyéb keresetnek neme, a' Beringtenger - csatornától fogva az 51-dik grádusig találtató szigeteken, kikötőhelyekben és öblökben, úgy Amérikanak ezen egész északnyugoti partjain 's az Aleuti szigetek mellett el, Sibiariának minden napkeleti partja mellett, így szintén a' Ku-

rili szigetek mellett is, az az, a' Beringtengeri útjától fogva Urupszigetének déli csucsáig, megnevezve a' 45° 51' északi szélességig, egyedül csak az Orosz alattvalóknak engedtetik meg — 2)-dik Czik. Ehez képpent minden külföldi vagy idegen hajóknak megültatik az, hogy az Orosz birtokokhoz tartozó 's az 1-ső Czikkelyben megneveztetett partok vagy szigetek mellett nem csak hogy kiszálljanak, hanem hogy azokhoz száz Olasz mértföldnyire csak közelítsenek is. A' ki ezen tilalmat által hágja, hajója egész terhével együtt elvétetetik.

A' Dnieper' vizén az első gőzhajó Kiewnél jelent-meg nem régen. Ezt Gróf Woronzow készittette. Onnét Kremensuk felé folytatta útját, 's azt mondják, hogy a' vizen felfelé egy olly hajót vonhat maga után, a' mellyen 35,000 pud tereh leszen (egy pud 46 fontot teszen).

Nagy Britannia.

A' Ministerekkel ellenkező Újságok néhány Urakat neveznek-meg, kik a' letétetett Sir Wilson Robert' felsegittetésére ismét feles summákat tettek össze. A nevezettek között találatnak Fitz-William és Jersey Grófok, Holland, Russel és Ducannon Lordok, 's Elice, Brougham, Denman, és Lushington Urak. — A' Londoni Kurir azonban nem hagyta szó nélkül az ő adakozóságokat: — „Ezen nem lehet, úgy mond, csudálkozni; ezen Urak már több esztendőktől fogva ellenkeznek mindenben a' mi a' Ministerektől és a' Királytól szármozik. Az ő célzások nem annyira a' Sir Wilson segittetésére intéződik, mint inkább oda, hogy politikai princípiumaik ebben is egy újabb bizonyosságát mutassák. Az által, hogy egy olly személyt oltalmuk

alá vesznek, a' ki a' Királynak nem tetszik, vagy a' törvény' keménységét magára vonta, akár érdemlette-meg ezt akár nem, nékiek mind egy, elég nékiek, ha princípiumaikat kimutathatják. Ez nékiek fő dolog. Egy illy nemű virtus elég ezeknek arra, hogy valamelly embert egy bizonyos részrehajlásnak ajánljanak."

Erre a' Generális Wilson letétettetésére nézve Southwarkban, London' egyik külső városában, a' választási jussal bíró polgárok gyűlést tartván, illy summar foglalatú határozást erőssítettek-meg: „A' nélkül, hogy a' Koronának azon jussát, hogy a' tiszteket a' maga' szolgálatjából elbocsáthassa, kétségsbe akarnók hozni, nem nézhetjük szomorkodás nélkül, hogy a' Koronának ezen jussa a' mi becsületet's tiszteletet érdemlő derék képviselőknek Wilson Robertnek személye eránt használtatott; mi azt sem foghatjuk-meg, hogy az a' tanács, mellyet a' Ministerek ezen tárgyra nézve ö Felségének adtak, a' közönséges szolgálatnak javára czélozó lett volna; ellenben azt hiszszük, hogy a' volt a' céljok, hogy azt az embert, ki az általok elővétetett eszközöket nem hagyta helybe 's a' meghalt Királynénak, kinek elvesztésére mi keserűség nélkül soha vissza nem emlékezhetünk, megbüntessék. Mi ezen tanácsot nem tekinthetjük úgy, mint a' melly az igazságon fundáltatott volna, minthogy Sir Wilson Robertnek nem engedtetett-meg az, hogy magát védelmezhesse; azt is hiszszük, hogy ezen tanácslásnak resultátuma a' lett, hogy Wilson a' maga külömbkülömb szolgálatai által szerzett hasznától, a' melly szolgálatok néki 5000 font Sterlingebe kerültek (ö, pénzen vette volt a' maga tisztségeit), 's a' mellyekben ö 25 esztendőknék lefolyta 's a' mi Historiánknak legzivatárosabb ideje alatt, nagy érdemekkel szolgált a' hazá-

nak, megfosztattassék.“ — Egy másik határozásoknak a' volt tartalma, hogy részint azon érzékenységnek kimutatására, mellyet a' Southwarki lakosokban a' Wilson Robert vitézsége, emberisége, és függetlensége felgerjesztett, 's azon undorodásnak, mellyel ök minden elnyomásai cselekedet eránt viseltetnek, kifejezésére — részint pedig azért is, hogy Wilson Robertnek ezen megbüntetés miatt szenvedett kára vissza fordittassék, hirdesse-nek gyűjteményt a' város' lakosai között.

A' Nagy Britanniai egygyesüst Országokban, Angliában, Skotziában és Irlandiában 6500 Olvasó - Bibliothékák találtak.

Nagy Britanniában az 1811-dik esztendőbeli felszámlálás szerént 11,800,000 lelkek találtak, ide nem értetvén a' tengeri és szározi katonaság és a' hajós legények, mellyek akkor 500,000-re teltek. Most Angliában (gyanithatóképpen Skotziát is ide érti az író) 14 millióra, Irlandiában pedig 6 és $\frac{1}{2}$ millióra telik a' lakosok' száma. Az Anglus plántatartományok' felszámláltatásának resultátuma különös figyelemre méltó. Anglus Északi Amerikában 1 $\frac{1}{2}$ millió, Napnyugoti Indiában (az Atlantikumi Anglus szigeteken) 900,000, a' Középtengeri Anglus szigeteken 150,000, Áfrikában 130,000, Ásiában 2,040,000, napkeleti Indiában 70 millió — mindegygyütt 95,220,000 emberek laknak. — Az Anglus kereskedő hajókra mindegygyütt felfér 2,640,000 Tonna tereh (egy Tonnát 2000 fontra számlálván). A' kiviteli kereskedésben 51 millió font Sterling (510 millió forint), a' behozásiban 36 millió font Sterling (360 millió forint) forog. A' Státus' tiszta jövedelme 57 millió font Sterling (570 millió forint). — Londonban a' lakosok' száma 1,200,000.

Ujabb Tudósítások.

Madridból illy tudósítást közöl a' Francia Gazette, Oktober' 11-dik napjáról: — „Minden napok jobbanjobban meggyőznek bennünket affelől, hogy a' közelebb(Mártziusban) kinyittandó Cortesi-gyűlés rettenetes lesz, 's a' Francia Országi híres Nemzeti Conventet fogja eszünkbe juttatni. Az Universal azonközben még is azt meri erőssíteni, hogy a' Válosztógyűlésekben mindenek legjobb rendel és csendességgel mentek véghez, és hogy az emberek azt kérdezték volna egymástól, hogy, hát hova lettek a' Servilisek? Ez annyi, mint egyszersmind ironizálni és hazudni. Sok Servilisek, az az, sok becsületes emberek, féltekben othon maradtak, 's nem merték használni a' magok válosztói jussokat. Azok, kik ezen tusakodás' helyén megjelentek, kipálczáztattak a' gyűlésből. Illy Szabadság az, melyben mi, a' mi revolútzións embereinknek uralkodása alatt élünk. Ezt ök csak magoknak akarják tartani; csak magok akarnak uralkodni, 's másokat mindeneket elnyomni. — „A' Riegó' elfogattatása még mind feltüzelve tartja a' Regulatör' és barátjai' dühét. Ezek nyilván kiáltozzák, hogy titokban munkába volna vétettetve a' Contra-Revolútzio. Így szokott volt Marat is beszélni, azért, hogy annyi főt nem látott elhullani, a' mennyit kívánt volna. — „A' rendkívülvaló Corteseknek Okt. 8-dik, 9-dik és 10-dik napjain tartott üléseikben az Ország' felosztatása fellett való vetekedések folytattattak. — Ezekén kívül eléfordúlt 9-dikben a' Hadi Ministernek arról való jelentése is, hogy a' regularis katonaság közzül 8 vagy 10 ezer emberek, tovább való rendelésig fegyver alatt tartattathassanak. A' Biztos-

ság, melyre ezen tárgynak megvizsgálata bizattatott vala, maga is úgy ítélte, hogy meg kell a' Ministernek ezen kívánságát adni, de úgy, hogy e' mellett az új rekrutázás is szorgalmatosan folytattassék.

Saragossából így irtak egy magános tudósításban Okt. 6-dikán: —

„Míg Franciaországban az a' hírszárnyalt, hogy itt (Saragossában) a' Francia Szökevények azon dolgoznak, hogy a' Francia Országba való beütés plánumát organizálják: Saragossában meg azt hirtelték-el, hogy a' Francia Országba futott Spanyol Szökevények, ott és névszerént Oleron 's Pau városaihoan embereket verbuálnak össze, a' végre, hogy Spanyol Országba beüssenek. Hogy ezen mendemonda beszédet elhalgattassa, ide a' Saragossai Polgári Kormányozóhoz irt az Alsó Pyreneumi Francia Prefektus Desolles Ur. A' levél Pau városából Sept. 25-dikéről volt dátáltatva, 's egyebek közt ekképpen szoll benne a' Prefektus Ur: — „Hallotta, hogy Jacában azt hirtelik, hogy a' Spanyol Szökevények Pauhan és Oleronban olly plánumon dolgoznak, a' melly (megferditva) hasonló volna a' Cugnet-de-Montarlot' plánumához; kéri tehát a' Polgári Kormányozót, hogy az alatta lévő tartomány beli, 's nevezetesen a' Jacai lakosokat tudósítsa affelől, hogy ezen hírnek semmi fundamentuma nincsen; igaz ugyan az, hogy rendeltettek sergek a' határszélek felé, de ez csak egészségi tekintetből történt: és ha valóban találnának olly mesterkedések Franciaországban történni, a' milyen Jacában elhirteltetett, ekkor ő (a' Prefektus Ur) tüstént tudósítani fogja a' Saragossai Polgári Kormányozó Urat.“